

Gospodarstwo Rolne
Andrzej Śmiałek
Kozjaty 11a, 87-875 Topólka

.....
Oznaczenie Inwestora

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Radziejowie
ul. Kościuszki 20/22,
88-200 Radziejów

Dotyczy: Wyjaśnień do raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowie budynku inwentarskiego — chlewni o obsadzie 1600 szt. tuczników (224 DJP) na terenie Gospodarstwa Rolnego, Andrzej Śmiałek, na działce nr 289/1 w miejscowości Kozjaty, gmina Topólka”.

W nawiązaniu do wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z raportem oddziaływania na środowisko oraz w odpowiedzi na pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radziejowie z dnia 23.08.2017r. znak N.NZ-40-5-6-3/2017, składamy niniejszym wyjaśnienia do ww. raportu.

1. W związku z przesyłanymi sprzeciwami okolicznych mieszkańców dotyczących realizacji ww. przedsięwzięcia, w których poruszane są zagadnienia dotyczące uciążliwości odorowych, spadku cen nieruchomości, zmniejszenia atrakcyjności okolicznych terenów, zagrożeń epidemiologicznych, proszę o wskazanie propozycji rozwiązań łagodzących istniejący konflikt społeczny.

Odnośnie konfliktów społecznych i uwag zgłaszanych przez mieszkańców Inwestor przedstawia następujące stanowisko:

- Działka inwestycyjna położona jest na terenie rolniczym, o charakterze wiejskim, gdzie mają prawo rozwijać się gospodarstwa rolne związane nie tylko z uprawą ziemi ale również z chowem i hodowlą zwierząt. Rozwój obszarów wiejskich przynosi korzyści nie tylko Inwestorowi, ale również gminie i mieszkańcom.
- Na realizację przedsięwzięcia pozwala powierzchnia działki i możliwość zachowania znacznej odległości planowanego budynku inwentarskiego od sąsiednich zabudowań, które mają charakter zabudowy zagrodowej, a nie osiedli domów jednorodzinnych.
- Podstawowe zasady ograniczania rozprzestrzeniania się odorów w produkcji zwierzęcej obejmują: poprawienie stopnia wykorzystania białka z paszy, utrzymanie czystości w pomieszczeniach inwentarskich, magazynowanie odchodów pod przykryciem. W ramach planowanego przedsięwzięcia przewiduje się spełnienie ww. działań. Uciążliwości zapachowe będą ograniczane będą poprzez: wysoki stopień wykorzystania białka z paszy przez zwierzęta ograniczający ilość azotu wydalanego w odchodach (a tym samym zmniejszający emisję amoniaku), zastosowanie rusztowego systemu chowu ułatwiającego utrzymanie czystości w pomieszczeniach inwentarskich oraz magazynowanie odchodów pod przykryciem, w kanałach pod budynkiem i w przykrytym zbiorniku gnojowicy. Możliwe jest również stosowanie dodatków do gnojowicy lub bakterii rozkładających związki azotu, w celu modyfikacji jej właściwości i ograniczenia emisji substancji złoonych z magazynowania gnojowicy.

Ponadto w celu ograniczenia ewentualnych uciążliwości związanych z emisją odorów planowaną chlewnię planuje się otoczyć pasem zieleni izolacyjnej. Spowoduje to nie tylko ograniczenie rozprzestrzeniania się szkodliwych substancji (pasy wiatrochronne), ale również spowoduje bardziej harmonijne wkomponowanie się budynku w otaczający krajobraz.

- Troska o zdrowie i dobrostan zwierząt leży w interesie Inwestora a twierdzenie, iż ferma będzie źródłem „bakterii, chorobotwórczych gronkowców, paciorkowców, grzybów, organizmów pasożytniczych i wirusów” lub „zagrożeniem mikrobiologicznym” czy „ekologicznym” jest bezpodstawne. Obiekt do chowu zwierząt będzie spełniać surowe wymagania zarówno weterynaryjne jak i sanitarne. Zwierzęta będą pod nadzorem weterynaryjnym, co zapobiega chorobom i upadkom. Bezwzględnie przestrzegane będą zasady bioasekuracji mającej na celu utrzymanie wysokiego statusu zdrowotnego stada przez zastosowanie określonych metod organizacyjnych. Do chowu będą wstawiane czyste zwierzęta dostarczane z innych gospodarstw. Zasady bioasekuracji uwzględniają również zachowanie czystości terenu gospodarstwa i zabezpieczenie chlewni przed gryzoniami i innymi szkodnikami. Sposób gospodarowania ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego jak również odchodami zwierzęcymi nie będzie stwarzać zagrożeń mikrobiologicznych.
- Sugestia, iż Inwestor będzie przetrzymywał na terenie gospodarstwa martwe zwierzęta w stanie dalekiego posunięto rozkładu, powodującego fetor jest bezpodstawna. Odpady padłych sztuk zwierząt będą magazynowane w bezpiecznych warunkach, w wydzielonym pomieszczeniu magazynowym chlewni lub chłodni kontenerowej na zewnątrz, zapewniających odpowiednie warunki sanitarne (pomieszczenie chłodzone). Miejsce magazynowania zabezpieczone będzie przed dostępem zwierząt, w szczególności ptaków, gryzoni i owadów. W interesie Inwestora jest ograniczanie upadków zwierząt do minimum. Padłe sztuki będą zazwyczaj odbierane w ciągu 24h od zgłoszenia upoważnionemu odbiorcy. Transport zwierząt padłych prowadzony będzie przez upoważnionych odbiorców, którzy winni zabezpieczyć przed uciążliwościami zapachowymi transportowanych odpadów.
- Twierdzenie, że gnojowica spowoduje skażenie ziemi i wód gruntowych jest bezpodstawne. Odchody zwierząt gospodarskich w tym gnojowica stanowią cenny naturalny nawóz, a ich rolnicze zastosowanie jako nawozu naturalnego szczegółowo regulują odrębne przepisy i wytyczne, w tym:
 - Ustawa o nawozach i nawożeniu z dnia 10 lipca 2007r. (Dz.U. z 2017r., poz. 668),
 - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz.U. nr80 poz. 479),
 - Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004r.
 - Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017r. poz. 1566).

Podstawowe zasady postępowania z nawozami obejmują:

- Nawozy naturalne powinny być stosowane w taki sposób i w takich terminach, które ograniczają ryzyko przemieszczania się zawartych w nich składników (głównie azotu i fosforu) do wód powierzchniowych i podziemnych. Nawozy należy stosować w sposób, który nie powoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla pozostałych elementów środowiska.
- Nie należy stosować nawozów:
 - na glebach zalanych wodą oraz przykrytych śniegiem lub zamrzniętych do głębokości 30cm,
 - na glebach bez okrywy roślinnej położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
 - nawozów naturalnych w postaci płynnej na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
 - nawozów naturalnych w postaci płynnej na uprawach roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.
- Nawozy należy stosować równomiernie na całej powierzchni pola w sposób wykluczający nawożenie pól i upraw do tego nieprzeznaczonych.
- Prace usługowe w zakresie stosowania nawozów mogą być wykonywane tylko przez absolwentów szkół rolniczych lub przez osoby posiadające świadectwo ukończenia szkolenia w tym zakresie.

Zgodnie z ww. zasadami nawozy naturalne muszą być przykryte lub wymieszane z glebą za pomocą narzędzi uprawowych nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu. Nawozy naturalne płynne najlepiej rozprowadzać przy użyciu wozów asenizacyjnych wyposażonych w węże polewowe lub płytki rozbryzgowo (stosowane głównie na użytkach zielonych i trwałych uprawach polowych).

Przy stosowaniu powyższych zasad zostanie zminimalizowane oddziaływanie zapachowe z rolniczego wykorzystania gnojowicy oraz zredukowana do minimum możliwość nadmiernego rozwoju owadów.

- Eksploatacja chlewni nie spowoduje degradacji lub pogorszenia stanu środowiska. Inwestor nie będzie stosował nawozów w obszarze bezpośrednio sąsiadującym ze „strugą łączącą się z Notecią”, stąd bezpodstawne są sugestie, iż „miejscowe wody ulegną zanieczyszczeniu” lub „może dojść do załamania okolicznego ekosystemu”. Twierdzenia te nie są poparte żadnymi dowodami.

Odnosnie oddziaływania zapachowego oraz wiatrów w miejscu planowanej inwestycji, wyczerpująca informacja o wielkości i skali emisji została zawarta w raporcie oddziaływania na środowisko. Wyznacznikiem uciążliwości zapachowych jest przeanalizowane w raporcie oddziaływanie emisji amoniaku i siarkowodoru, których emisje w żadnym stopniu nie powodują przekroczeń standardów jakości powietrza poza terenem Inwestora. Emisja żadnej z substancji emitowanych z terenu przedsięwzięcia (w szczególności amoniaku, siarkowodoru czy pyłu), nie spowoduje przekroczenia standardów jakości powietrza, wynikających z aktów prawnych: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 16, poz. 87) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r. poz. 1031).

W budynku inwentarskim zostaną zainstalowane nowoczesne, cichobieżne wentylatory. Będą one wyposażone w automatyczną regulację pracy co powoduje skrócenie czasu ich pracy i włączanie tylko wtedy gdy jest to wymagane. Praca wentylatorów nie spowoduje przekroczenia standardów klimatu akustycznego, wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014r., poz. 112). Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia może to zostać sprawdzone pomiarami hałasu na granicy z najbliższą sąsiednią zabudową chronioną akustycznie.

- Nie jest udowodnione, że inwestycja obniży wartość nieruchomości we wsi. Nie jest również udowodnione, że inwestycja zablokuje rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego. Przy podobnych obiektach w innych lokalizacjach obserwuje się również budowy nowych budynków mieszkalnych. Można nawet stwierdzić, że w przeważającej części gospodarstw właściciele chlewni mieszkają w najbliższym sąsiedztwie budynków inwentarskich, nie odczuwając istotnych uciążliwości związanych z prowadzonym chowem zwierząt.
- Nadmieniamy, iż gnojowica i inne odchody zwierząt to nie „bomba ekologiczna” powodująca skażenia gleby, wody i powietrza a cenny nawóz naturalny umożliwiający lepszy wzrost roślin i większe plony, pod warunkiem jej właściwego stosowania zgodnie z ww. zasadami, które obligują zarówno Inwestora jak i potencjalnych odbiorców odchodów zwierzęcych. Przy czym na polach znajdujących się w obrębie wsi Kozjaty przewiduje się wykorzystanie części planowanej do wytworzenia gnojowicy.
- W planowanej chlewni zastosowany będzie system chowu rusztowego, w którym w związku z chowem zwierząt, powstanie wyłącznie gnojowica gromadzona w zbiorniku podrusztowym i zbiorniku zewnętrznym pod szczelnym przykryciem. W systemach bezściółkowych nie powstaje obornik.
- Gnojowica ze zdrowo utrzymywanych zwierząt nie będzie zawierać wymienianej przez mieszkańców listy bakterii, wirusów, grzybów i organizmów pasożytniczych.

Ponadto stosowanie odchodów zwierzęcych do rolniczego wykorzystania (nawożenia gruntów) jest w pełni prawnie zalegalizowane i uregulowane m.in. ustawą o nawozach i nawożeniu z dnia 10 lipca 2007r. (Dz.U. z 2017r., poz. 668), stąd Inwestora dziwi opinia mieszkańców którzy uważają, że nawożenie naturalne jest niebezpiecznym zjawiskiem stwarzającym tak wielkie zagrożenia dla gleby, wody i powietrza.

- 2. W pkt. 3B przedłożonego raportu wskazuje się, że w odległości około 200m od miejsca planowanej inwestycji znajdują się gospodarstwa rolne, w których prowadzona jest niskotowarowa hodowla zwierząt. Proszę określić dokładną odległość ww. hodowli od terenu inwestycji, rodzaj prowadzonej hodowli i ilość DJP.**

Według wiedzy posiadanej przez Inwestora sąsiednie gospodarstwa prowadzące produkcję zwierzęcą znajdują się na północ od przedsięwzięcia:

- Kozjaty 12 w odległości ok. 230m (ok. 3 szt. bydła i 10szt. trzody chlewnej ≈14DJP),
- Kozjaty 13 w odległości ok. 310m (ok. 15 szt. bydła i 1 szt. trzody chlewnej ≈16DJP),
- Kozjaty 14 w odległości ok. 350m (ok. 15 szt. bydła ≈15 DJP).

- 3. Z raportu wynika, że inwestor posiada około 40ha własnych gruntów rolnych. Do zagospodarowania powstających odchodów zwierząt potrzebnych jest 108ha gruntów rolnych. Proszę wskazać, czy inwestor ma zapewniony zbyt nadwyżki produkowanych odchodów zwierzęcych (w ramach zawartych już umów), czy istnieje możliwość zbycia nadwyżki produkowanych odchodów zwierzęcych na tereny sąsiednie w związku z prowadzoną w otoczeniu niskotowarową produkcją zwierząt.**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 10 lipca 2007r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2017r., poz. 668) podmiot nie prowadzący chowu trzody chlewnej w ilości ponad 2000 stanowisk dla tuczników, nie jest zobowiązany do posiadania minimalnego areалу gruntów zabezpieczającego zagospodarowanie gnojowicy (co najmniej 70%). W związku z powyższym gnojowica, nawet w całości, może być zbywana przez Inwestora innym gospodarstwom rolnym, przy czym nie muszą być to gospodarstwa położone na terenach sąsiednich w odniesieniu do przedsięwzięcia.

Na chwilę obecną Inwestor nie zawarł jeszcze żadnych umów na zbycie planowanych do wyprodukowania odchodów zwierzęcych, gdyż uwarunkowane jest to możliwością zaprojektowania i zrealizowania przedsięwzięcia.

Według rozpoznania Inwestora nie przewiduje się problemów ze zbyciem nadwyżki odchodów zwierzęcych. Odchody zwierzęce stanowiące nawozy naturalne mogą być przekazywane zarówno pobliskim gospodarstwom rolnym, które posiadają niedobór nawozów jak i gospodarstwom położonym w dalszych odległościach.

W nawiązaniu do powyższego niskotowarowa produkcja zwierzęca w sąsiednich gospodarstwach nie ogranicza możliwości zagospodarowaniem odchodów zwierzęcych pochodzących z gospodarstwa Inwestora.

Przy stosowaniu nawozów zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o nawozach i nawożeniu oraz w Kodeksie dobrej praktyki rolniczej nie dojdzie do przenawożenia mogącego powodować odpływ azotu do wód.

- 4. Proszę wyjaśnić czy odbiór gnojowicy będzie prowadzony w sposób hermetyczny, niepowodujący emisji substancji do powietrza (tj. z wykorzystaniem hermetycznego złącza).**

Odbiór gnojowicy będzie prowadzony w sposób hermetyczny, poprzez szczelne połączenia węży ze złącza wozu asenizacyjnego do złączy wyprowadzonych ze zbiornika/kanałów pod budynkiem inwentarskim i z zewnętrznego zbiornika gnojowicy. Odbiór gnojowicy nie będzie powodować dodatkowych emisji substancji do powietrza.

5. Proszę scharakteryzować proces produkcji uwzględniając transport warchlaków i tuczników, sposób czyszczenia i dezynfekcji rusztów i pomieszczeń budynku inwentarskiego.

Na początku każdego cyklu chowu do budynku inwentarskiego będą dowożone wstawiane do chowu warchlaki. Dowóz warchlaków będzie odbywał się specjalistycznymi pojazdami ciężarowymi.

Chów trzody chlewnej w budynku będzie odbywał się na podłogach rusztowych. Zwierzęta utrzymywane będą w kojcach. Chlewnia wyposażona będzie w odpowiednie urządzenia technologiczne w tym m.in.: okna nawiewne, kominy wentylacyjne, wygrodenia wewnętrzne (kójce), karmidła i poidła.

Do chlewni trafiać będą warchlaki o wadze ok. 22-25 kg masy ciała, a odchowane tuczniaki będą uzyskiwać wagę ok. 100-110 kg. Cykl tuczenia będzie trwał ok. 110 dni, w tym:

- ok. 10 dni/cykl - warchlaki od 25 (22) do 30 kg masy ciała,
- ok. 100 dni/cykl - tuczniaki od 30 do 100 (110) kg masy ciała .

W ciągu roku przewiduje się do 3 cykli produkcyjnych.

Wywóz tuczników będzie odbywał się specjalistycznymi pojazdami ciężarowymi. Zwierzęta będą trafiały do ubojni.

Po zakończeniu każdego cyklu chowu, podczas przerwy technologicznej kiedy nie przebywają w nim zwierzęta, przeprowadzane będzie czyszczenie i dezynfekcja chlewni aby zapewnić właściwe warunki sanitarne i weterynaryjne.

Stosowana będzie metoda „całe pomieszczenie puste - całe pomieszczenie pełne”, która umożliwi bardzo dokładne oczyszczenie i dezynfekcję pomieszczeń chlewni.

Chlewnia będzie czyszczona w następującej kolejności: usuwanie gnojowicy z rusztów, mycie wodą bez użycia środków chemicznych, a następnie dezynfekcja nowoczesnymi środkami (preparaty dezynfekujące bakteriobójcze, wirusobójcze i grzybobójcze) ulegającymi biodegradacji. Stosowanie środków chemicznych będzie prowadzone według zaleceń producenta, zgodnie z kartami charakterystyk stosowanych preparatów. W celu ograniczenia zużycia wody, mycie chlewni będzie wykonywane z zastosowaniem myjek wysokociśnieniowych.

.....
Podpis Inwestora

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wójt Gminy Topólka, 87-875 Topólka
3. Inwestor a/a